

Leden van de gemeenteraad Waalre

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandelaar

Team Financiën

Onderwerp

Ons kenmerk

Datum

Financiële update 2026

1111693

VERZONDEN 05 MAART 2026

Geachte leden van de gemeenteraad,

Via deze brief willen wij u tussentijds informeren over grote financiële ontwikkelingen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties die betrekking hebben op de afwikkeling van het boekjaar 2025 en de begroting 2026. In de 1^e Turap 2026 en de jaarstukken 2025, die beide voor 7 juli 2026 besluitvormend geagendeerd staan, worden de genoemde ontwikkelingen voor 2025 en 2026 opgenomen ter besluitvorming voor uw raad.

Onderaan deze brief vindt u een overzicht van het geprognosticeerde resultaat voor het jaar 2026 en verder o.b.v. de ontwikkelingen.

Decembercirculaire algemene uitkering gemeentefonds

2025 - 2026

Op 16 december 2025 is de decembercirculaire van het gemeentefonds ontvangen. Aanpassing van de accressen en aanpassing van hoeveelheden levert een eenmalig voordeel op voor 2025 van € 67.000 en een eenmalig voordeel voor 2026 van € 32.000.

Naast deze voordelen uit de decembercirculaire zijn er in 2025 nabetalingsontvangsten over 2023 en 2024 van in totaal € 472.000. In de jaarstukken 2025 zal hierover verantwoording worden afgelegd.

CDOKE gelden (*Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid*)

2026

In 2026 is voor Waalre een totaalbedrag van ruim € 603.000 beschikbaar gesteld om uitvoering te kunnen geven aan onze taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 t/m 2030,

maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald en daarom ook nog niet in de circulaire voor het gemeentefonds opgenomen. Als dit wel via de circulaire naar de gemeenten komt gaan wij ook voor een gelijk bedrag de uitgaven ramen (budgettair neutraal).

Herijking gemeentefonds

2027-2029

In de begroting 2026 van Waalre is de korting op het gemeentefonds vanaf het jaar 2028 weer opgenomen. De verwachting was dat de resultaten van de nog lopende onderzoeken ervoor zou zorgen dat het ingroeipad vanaf 2028 wordt voortgezet.

De VNG geeft nu aan dat, onafhankelijk van de uitkomsten van de lopende onderzoeken, het ingroeipad vanaf 2027 weer wordt voortgezet.

Als het ingroeipad inderdaad vanaf 2027 weer wordt voortgezet zal dit voor Waalre een nadeel betekenen in de jaren 2027, 2028 en 2029 van € 270.000 voor elk jaar. Nadere informatie hierover volgt in de meicirculaire gemeentefonds.

Flexibele inzet personeel VTHV

2026

Binnen het domein Vergunningen, Toezicht, Handhaving en Veiligheid (VTHV) hebben wij te maken met een zeer krappe arbeidsmarkt. Het aanbod van vaste en flexibele professionals is beperkt en de tarieven voor externe inhuur zijn hoog. Tegelijkertijd betreft dit grotendeels wettelijke, termijngedreven taken waarbij continuïteit essentieel is. Voor onze compacte organisatie maakt dit ons extra kwetsbaar.

Om de uitvoering te borgen, blijven wij voorlopig aangewezen op tijdelijke externe inzet. Voor 2026 ramen wij hiervoor circa € 600.000.

Tegelijkertijd zetten wij stevig in op structurele oplossingen. We investeren actief in de werving van vaste medewerkers, maar deze zijn schaars en vragen na indiensttreding tijd voor opleiding en inwerken. Daarnaast vereenvoudigen en optimaliseren wij werkprocessen, zodat we efficiënter kunnen werken en een bredere doelgroep op de arbeidsmarkt kunnen aantrekken. Hiermee werken wij stap voor stap aan een duurzamere en minder kwetsbare organisatie.

Middelen Taskforce (dekking uit reserve overlopende posten)

2026

In de 4^e turap 2024 is van het totaal beschikbaar gestelde krediet € 150.000 doorgeschoven naar 2025 voor de Taskforce Sociaal Domein via de reserve overlopende posten.

In 2025 is hieruit € 38.000 bekostigd voor de inzet van programmamanagement, inhuur voor het aanpassen van beleid en werkprocessen en om de vaste medewerkers de ruimte te geven om mee te denken, te ontwikkelen en werkwijzen aan te passen.

Er komt een nieuw voorstel ter besluitvorming waarbij gekeken wordt welke middelen er nog nodig zijn voor 2026 met betrekking tot echtscheidingsloket en toegang. Deze kosten kunnen dan worden gedekt uit de resterende € 112.000 uit de reserve overlopende posten en zijn daarom budgettair neutraal.

SPUK Oekraïners

De huisvesting van Oekraïners is langer nodig dan eerder ingeschat. Daarom wordt momenteel een plan van aanpak opgesteld, waarin wij de benodigde inzet en bijbehorende middelen systematisch in kaart brengen. Daarbij wordt expliciet rekening gehouden met de veranderende (geopolitieke) context. De voortgaande oorlog en de daarmee gepaard gaande instroom, in combinatie met toenemende eisen aan passende en duurzame huisvesting, vragen om een heroriëntatie van onze voorzieningen. Het accent verschuift naar een inrichting die aansluit bij langduriger verblijf, inclusief de noodzakelijke ondersteuning en voorzieningen.

2025

Wij verwachten over 2025 een overschot van grofweg € 400.000 op de middelen die beschikbaar gesteld zijn vanuit het Rijk. Op basis van het bovengenoemde plan van aanpak en de toenemende eisen is de verwachting dat we de middelen die we vanuit het Rijk krijgen voor de opvang van Oekraïners de komende jaren nodig hebben.

2026

De inkomsten voor 2026 zijn op dit moment nog niet door het Rijk vastgesteld. Wij ramen daarom hetzelfde bedrag aan inkomsten als in 2025, tenzij zich substantiële wijzigingen voordoen in landelijke regelgeving of verdeelsystematiek. De uitgaven vallen hoger uit dan in 2025, afhankelijk van de uitkomst van het genoemde plan van aanpak.

2027

Voor 2027 kan op dit moment geen betrouwbare financiële prognose worden afgegeven. Als onderdeel van de geschetste planmatige aanpak zullen er ook scenario's uitgewerkt worden om tijdig op toekomstige ontwikkelingen te kunnen anticiperen.

Jeugdzorg

2025

Op het moment dat deze RIB aan u wordt aangeboden zijn we nog druk met de afsluiting van boekjaar 2025. De zorgaanbieders hebben tot 1 april 2026 de tijd om de jaaropgave 2025 aan te leveren. In deze jaaropgave geven zij aan hoeveel zorg in 2025 geleverd is en hoe hoog het verzilveringspercentage van de totale indicatie is. Ondanks dat dit proces nog lopende is, verwachten wij bij jeugd over te houden op het geraamde budget. In de jaarrekening 2025 leest u het gerealiseerde resultaat.

Leges omgevingsvergunningen bouw

2025

In het jaar 2025 hebben we € 320.000 meer inkomsten gerealiseerd op de leges omgevingsvergunningen dan begroot. Eind 2025 is er namelijk een tweetal vergunningen verleend voor grote projecten, welke wel waren voorzien maar niet in het jaar 2025.

Degeneratievergoedingen kabels & leidingen

2025

In onze gemeente wordt veel gegraven voor kabels en leidingen, een trend die door de energietransitie verder toeneemt. Deze werkzaamheden zijn noodzakelijk, maar veroorzaken schade aan wegen en groen. Daarom rekent de gemeente een degeneratievergoeding. Het openbreken van verhardingen verzwakt de wegconstructie en versnelt slijtage; in groenvoorzieningen leidt het tot aantasting van beplanting en bodem.

In 2025 is € 230.000 meer ontvangen dan in de begroting is opgenomen. De inkomsten uit de degeneratievergoeding zijn bedoeld om schade aan de weg en de groenvoorzieningen te herstellen en onderhoud eerder uit te voeren om de kwaliteit en veiligheid van de openbare ruimte te borgen. De degeneratievergoeding wordt hiermee dus doelgericht ingezet voor onderhoud, herstel en toekomstbestendig beheer van onze openbare ruimte. Hiermee wordt tevens de kans op schade en of letsel ten gevolge van ongelijkheden voorkomen.

Onderstaand overzicht geeft het geprognosticeerde resultaat voor het jaar 2026 en verder weer n.a.v. bovengenoemde financiële ontwikkelingen:

Financiële prognose	2026	2027	2028	2029
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>				
Saldo begroting:				
Primaire begroting 2026 (incl. aangenomen amendementen)	0	0	0	0
1e begrotingswijziging 2026 (septembercirculaire 2025)	-5 N	-4 N	-46 N	-10 N
2e Turap 2025 (2e wijziging 2025)	-15 N	-15 N	-15 N	-15 N
Onvoorziene lasten structureel	100 V	100 V	100 V	100 V
Eenmalig onvoorzien	115 V			
Totaal besteedbaar	195 V	81 V	39 V	75 V
Verwachte mutaties:				
<u>Programma Algemeen</u>				
Decembercirculaire algemene uitkering gemeentefonds	32 V			
Herijking gemeentefonds		-270 N	-270 N	-270 N
<u>Programma 6 Sociaal domein</u>				
Middelen taskforce	0			
SPUK Oekraïners	PM V			
<u>Programma 7 Volksgezondheid en milieu</u>				
CDOKE gelden		0	0	0
<u>Programma 8 Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</u>				
Flexibele inzet personeel VTHV	-600 N			
Totaal verwachte mutaties	-568 N	-270 N	-270 N	-270 N
Prognose resultaat	-373 N	-189 N	-231 N	-195 N

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Burgemeester,

M.F. Oosterveer